

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06495/2022-ERU

V Ostravě dne 2. září 2022

Č. j. 06495-13/2022-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06495/2022-ERU, zahájeném dne 7. dubna 2022 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **K-HOUSE s.r.o.**,
se sídlem Na Vlaštovce 819, 539 73 Skuteč, IČO: 288 13 723,

práv. zast. Mgr. [REDAKCE], advokátem,
ev. č. ČAK [REDAKCE], sídlem [REDAKCE]

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost K-HOUSE s.r.o., se sídlem Na Vlaštovce 819, 539 73 Skuteč, IČO: 288 13 723 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. června 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

119 000 Kč (slovy: sto devatenáct tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9922.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9922.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě šetření Energetického regulačního úřadu (dále také jen „správní orgán“) obsažených v podnětovém spise vedeném se společností [REDACTED] se sídlem [REDACTED] (dále jen „společnost [REDACTED]“) pod sp. zn. 07451/2021-ERU, který byl vložen dne 10. března 2022 do správního spisu sp. zn. OSR-06495/2022-ERU záznamem, č. j. 06495-2/2022-ERU, ze dne 10. března 2022.
- [2] Po prostudování podkladů obsažených ve spise sp. zn. OSR-06495/2022-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

II. Průběh správního řízení

- [3] Dne 7. dubna 2022 vydal správní orgán příkaz č. j. 06495-3/2022-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 7. dubna 2022 (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 143 000 Kč.
- [4] Dne 12. dubna 2022 byl Energetickému regulačnímu úřadu doručen odpor účastníka řízení učiněný prostřednictvím právního zástupce proti příkazu č. j. 06495-4/2022-ERU (dále jen „odpor“). Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Podáním odporu byl příkaz zrušen a ve správním řízení je pokračováno.
- [5] Dne 19. dubna 2022 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 06495-5/2022-ERU, které mu bylo doručeno dne 19. dubna 2022 a ve kterém správní orgán vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci.
- [6] Správní orgán dále požádal společnost GasNet Služby, s.r.o. se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, o sdělení informace o stanovisku a vytyčení v místě poškození plynárenského zařízení, kdy správní orgán obdržel dvě odpovědi, a to dne 20. června 2022, č. j. 06495-9/2022-ERU, a dne 1. července 2022, č. j. 06495-11/2022-ERU.
- [7] Následně zaslal správní orgán účastníkovi řízení dne 13. července 2022 další vyrozumění vedené pod č. j. 06495-12/2022-ERU, kterým ho informoval o tom, že se může vyjádřit k vedenému správnímu řízení před vydáním rozhodnutí.
- [8] Účastník řízení se k vedenému správnímu řízení vyjádřil v podaném odporu, ale v návaznosti na zasláná vyrozumění se účastník řízení dále k vedenému správnímu řízení nevyjádřil.

III. Popis skutkového stavu

- [9] Zemní práce, při kterých došlo dne 9. června 2021 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“), byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského v obci [REDACTED] u budovy č.p. [REDACTED] stavebním strojem značky [REDACTED] zaměstnancem účastníka řízení panem [REDACTED].
- [10] Zemní práce na stavbě účastník řízení prováděl jako zhotovitel pro objednatele, kterým byla společnost [REDACTED] na základě smlouvy o spolupráci ze dne 1. dubna 2015 (dále jen „smlouva

o spolupráci“) a objednávky ze dne 17. května 2021 (dále jen „objednávka“), týkající se akce „[REDAKCE]“. Dne 8. června 2021 převzal účastník řízení od objednatele staveniště.

- [11] Společnost [REDAKCE] vykonávala zemní práce jako zhotovitel pro objednatele, kterým byli paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], oba bytem [REDAKCE] (dále jen „objednatel“), na základě smlouvy o dílo ze dne 7. dubna 2020. Objednatelé předali staveniště společnosti [REDAKCE] dne 16. dubna 2020.
- [12] Podle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 9. června 2021, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení“), v době poškození plynárenského zařízení nebyl ani vydán souhlas s prováděním prací a ani nebyla vytyčena poloha plynárenského zařízení v terénu.
- [13] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 483 m³ plynu do ovzduší za dobu 40 minut a byla přerušena dodávka plynu 91 konečným zákazníkům (kategorie domácnost a kategorie malooběh), přesněji došlo k odpojení celé obce [REDAKCE] v délce trvání 3 hod., jak vyplývá z protokolu o narušení a z protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 16. června 2021, číslo protokolu [REDAKCE].
- [14] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny.
- [15] Účastník řízení se vyjádřil k danému poškození podáním vedeným pod č. j. 07151-11/2021-ERU, ze dne 24. listopadu 2021, ve kterém mj. uvedl, že zemní práce prováděl pro společnost [REDAKCE] se kterou má uzavřenou smlouvu o spolupráci a k dané zakázce byla zhotovena samostatná objednávka. Zemní práce pomocí bagru měl provádět jeho zaměstnanec, pan [REDAKCE].
- [16] Účastník řízení se dále vyjádřil přípisem ze dne 10. ledna 2022, č. j. 07151-13/2021-ERU, v němž uvedl, že plynárenské zařízení bylo poškozeno strojem [REDAKCE] se lžící 80 cm, přičemž poloha plynárenské zařízení byla o 1,5 m dále, než se domníval, že se nachází.
- [17] Společnost [REDAKCE] v písemném vyjádření ze dne 20. září 2021, č. j. 07151-4/2021-ERU uvedla, že pro ni prováděl zemní práce účastník řízení, se kterým má uzavřenou smlouvu o spolupráci. Zemní práce prováděl pomocí bagru zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE].
- [18] Dne 9. června 2021 uvedla fyzická osoba podnikající [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“) k předmětnému poškození, že byl najatý společností [REDAKCE] na zednické práce a pan [REDAKCE] byl najatý společností [REDAKCE] na výkopové práce. V místě provádění prací dal pan [REDAKCE] pokyn panu [REDAKCE] k hloubení výkopu podle situačního plánu.
- [19] Ve vyjádření pana [REDAKCE] ze dne 9. června 2021 je uvedeno, že s ním na místě pracoval i kolega zedník pan [REDAKCE], který mu dával pokyny při provádění prací, kdy však výkopové práce prováděl právě on.
- [20] Společnost GasNet Služby, s.r.o. doložila správnímu orgánu stanovisko k provádění prací č. [REDAKCE] ze dne 15. srpna 2019 (dále jen „stanovisko č. [REDAKCE]“), o které požádal pan [REDAKCE], tedy objednatel prací, na základě kterého bylo provedeno vytyčení, o čemž byl vyhotoven protokol o vytyčení ze dne 20. srpna 2019, na který odkazuje účastník řízení ve svém odporu.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [21] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [22] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [23] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [24] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [25] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od doby spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován naposledy s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován naposledy zákonem č. 232/2022 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 10. srpna 2022.
- [26] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [27] Podle ust. 68 odst. 3 energetického zákona je v ochranném pásmu i mimo ně každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.
- [28] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, odst. 9, odst. 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [29] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

[30] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek, považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

IV. III. Právní posouzení skutku

[31] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání pana [REDAKCE] je přičitatelné účastníkovi řízení, když tento zaměstnanec plnil úkoly účastníka řízení a tato činnost byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky].

[32] Správní orgán zvážil i možnou odpovědnost pana [REDAKCE] při provádění výkopových prací panem [REDAKCE], ale s ohledem na to, že činnost pana [REDAKCE] měla spočívat v zednických pracích, ale odpovědný za výkopové práce pro účastníka řízení byl pan [REDAKCE], který je reálně prováděl a který má strojní průkaz, lze tak dospět k závěru, že k poškození plynárenského zařízení došlo právě činností pana [REDAKCE], který byl na tuto práci zaměstnán účastníkem řízení. Jeho jednání je, jak uvedl správní orgán o odstavci výše, přičitatelné účastníkovi řízení, jelikož s ohledem na smlouvu o spolupráci a objednávku, a převzetí staveniště účastníkem řízení odpovídal právě účastník řízení za provádění prací. Pokud strojní práce prováděl zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE], pak je zřejmé, že za ně nese odpovědnost účastníka řízení.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

[33] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

[34] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěru dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[35] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 483 m³ plynu do ovzduší ze středotlakého plynovodu IPE DN 90 za dobu 40 minut a byla přerušena dodávka plynu 91 konečným zákazníkům, tedy celé obci, v délce trvání 3 hod., což představuje výraznější narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

[36] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 odst. 1

zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

- [37] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Zemní práce pro účastníka řízení byly v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděny zemním strojem, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [38] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [39] Účastník řízení ve svém odporu uvedl mj., že správní orgán nesprávně vyhodnotil, že účastník řízení neměl vytyčení k dispozici, když ho k dispozici měl. K uvedené námitce správní orgán uvádí, že protokol o narušení uvádí informaci, že ve vztahu k předmětnému poškození nebylo vydáno ani stanovisko k provádění prací a ani nebylo provedeno vytyčení. V policejním spise je založen protokol o vytyčení, který pokud by se měl týkat předmětného místa poškození, tak vytyčení by bylo již v době poškození plynárenského zařízení neplatné, jelikož bylo provedeno 20. srpna 2019 a jeho platnost je 2 měsíce. Avšak s ohledem na to, že tento protokol o vytyčení byl vyhotoven na základě stanoviska č. [REDACTED], které bylo vydáno dne 15. srpna 2019, tak byť i dotazem na společnost GasNet Služby, s.r.o. nebylo možné jednoznačně zjistit, s ohledem na provádění více staveb v daném místě, zda předmětné vytyčení se skutečně týkalo zrovna poškozeného plynárenského zařízení nebo nikoliv, přiklonil se správní orgán k tomu, s použitím zásady in dubio pro reo, že stanovisko tedy účastník řízení měl a bylo platné, ale protokol o vytyčení platný nebyl (uplynula jeho platnost). Uvedené okolnosti dále hodnotí a aplikuje správní orgán při ukládání trestu účastníkovi řízení, jak je uvedeno v části V. tohoto rozhodnutí.
- [40] Ohledně námítky, že měl zaměstnanec účastníka řízení vycházet z toho, že potrubí vede o 1,5 m dále, takže se neměl pohybovat v ochranném pásmu, správní orgán uvádí, že pokud se dané stanovisko týkalo poškození plynárenského zařízení, tak s ním související vytyčení plynárenského zařízení již nebylo platné, a proto nemohl vycházet účastník řízení z toho, že se nachází mimo ochranné pásmo a spoléhat na to, že nemůže nic poškodit. Nadto nejen, že předmětný protokol o vytyčení nebyl platný, ale podle protokolu o narušení nebylo ani vytyčení viditelné, proto se účastník řízení nemůže vyvinut tím, že se domníval, že se nachází mimo ochranné pásmo, a proto mohl práce provádět strojně. Účastník řízení si bezpečně nemohl být jistý, kde se skutečně plynárenské zařízení nachází a zda provádí práce mimo ochranné pásmo plynárenského zařízení či nikoliv. S ohledem na uvedené, není důvod nehodnotit zemní práce prováděné účastníkem řízení strojně při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost.
- [41] K námitce týkající se výše pokuty, kdy podle účastníka je uložena pokuta nepřiměřená, má se jednat o „hraní si s čísly“, uložena výše pokuty neodpovídá zisku účastníka řízení za dané účetní období, jakož i to, že neodpovídá praxi Energetického regulačního úřadu, lze uvést následující. Účastník řízení jmenoval v podaném odporu příkladmo 6 rozhodnutí, které mají být podle účastníka řízení skutkově podobná, ale daným subjektům byly uloženy výrazně nižší pokuty než účastníkovi řízení. Podle účastníka řízení určuje správní orgán pokuty nahodile, kdy u jím zmíněných společností se jednalo o uložení pokuty v rozpětí 0,13 - 4 % ročního zisku, ale v případě účastníka řízení se jedná o 38 %.
- [42] K uvedené námitce lze předně uvést nesouhlas s tím, že se jednalo o skutkově totožné případy, jak vyplývá z následující tabulky:

Název společnosti	Uložená výše pokuty	Počet odpojených zákazníků	Množství uniklého plynu (m ³)
účastník řízení	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█
██████████	██████████	█	█

* ve výši pokuty se projevila recidiva za předcházející přestupek

[43] Z uvedené tabulky je patrné, že účastník řízení způsobil v důsledku svého protiprávního jednání největší následek ve vztahu k odpojeným zákazníkům, a to více než dvojnásobně oproti např. společnosti ██████████ kdy v jejím případě se jednalo pokutu ve výši 98 000 Kč za odpojených 45 konečných zákazníků. Současně pro zavedenou praxi Energetického regulačního úřadu je zásadnější počet odpojených zákazníků než množství uniklého plynu (viz pokuta společnosti ██████████ a společnosti ██████████ když i množství uniklého plynu v případě porušení účastníka řízení také nebylo rozhodně zanedbatelné.

[44] Současně správní orgán podotýká, že finanční poměry, a jeho zisk v daném období není stěžejním ukazatelem ohledně výše uložené pokuty pachatelům přestupků. Správní orgán při ukládání pokuty přihlíží zejména k následkům protiprávního jednání, kdy současně je povinen přihlídnout i k finančním poměrům daného subjektu, avšak rozhodující ukazatel není jen čistý zisk na konci daného období, ale i celkový finanční obrát subjektu, jakož i jeho celkové cash flow a příjmy. Ohledně pokuty, zda se jedná o přiměřenou pokutu či nikoliv, se blíže vyjádří správní orgán v části V. tohoto rozhodnutí, jakož i ke zvažování uložené pokuty jako likvidační či výrazně znesnadňující podnikání účastníka řízení.

V. Uložení správního trestu

[45] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

[46] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

[47] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní

orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

- [48] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [49] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech. Energetický regulační úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [50] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [51] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [52] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 483 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 91 konečným zákazníkům, jednalo se o celou obec [REDACTED]. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti podstatně zvyšující závažnost přestupku.
- [53] Skutečnost, že účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu hodnotí správní orgán jako okolnost zvyšující závažnost přestupku.
- [54] Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost, kdy použití stroje bylo v rozporu s vydaným stanoviskem. Jako přitěžující okolnost dále hodnotí správní orgán uplynutí doby platnosti provedeného vytyčení, jak uvedl správní orgán výše.
- [55] Nově nehodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost to, že nebylo vydáno stanovisko, když stanovisko č. [REDACTED] považuje správní orgán za stanovisko týkající se předmětného poškození, jak již bylo zmíněno výše.
- [56] Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost, jakož i ty skutečnosti, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu.
- [57] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [58] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015,

č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.

- [59] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.
- [60] Správní orgán se při stanovení výše pokuty tedy zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [61] Správní orgán tak vycházel z veřejně dostupných informací, konkrétně z veřejného rejstříku, ale i z informací od účastníka řízení. Podle vybraných údajů z výkazu zisku a ztráty pro podnikatele - druhové členění v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2020, založeného ve sbírce listin veřejného rejstříku vyplývá, že měl účastník řízení výsledek hospodaření za účetní za rok 2020 ve výši 375 000 Kč a za rok 2019 ve výši 453 000 Kč, kdy současně je nutné uvést, že tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení činily v roce 2020 částku ve výši 23 699 000 Kč a v roce 2019 14 213 000 Kč. Je tak zřejmé, že účastník řízení měl milionové tržby, ale zisk řádově do 1 000 000 Kč, takže na něj nelze pohlížet jako na nemajetného nebo na osobu, která by měla získat podle výpočtu účastníka řízení pokutu jen do výše cca 20 000 Kč (4 % z částky 453 000 Kč), když je vždy nutné hlavně zvážit následky jednání účastníka řízení.
- [62] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby, nikoliv využít zisk za příslušný rok daného subjektu při zohlednění výše uložené pokuty jako hlavní kritérium.
- [63] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. došlo ke snížení uložené pokuty oproti zrušenému příkazu, z důvodů uvedených výše (zohlednění stanoviska č. ██████████). Vzhledem k okolnostem případu považuje správní orgán tuto výši pokuty za odpovídající. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [64] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [65] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou.

Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost K-HOUSE s.r.o., prostřednictvím [REDAKCE], advokáta